

Warszawa, 14 lutego 2024 roku

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Wnioskodawca:

Adam Dobrawy

adres ePUAP: /k_bregula/skrytka

e-mail: naczelnik@jawnosc.tk

Petycja

Szanowni Państwo Posłowie i Posłanki Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,

Jako obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, zwracam się z pilną prośbą o zrewidowanie i zmianę przepisów regulujących zawód położnej, aby uwzględniały one potrzeby wszystkich obywateli, bez względu na płeć czy tożsamość płciową. W obecnym stanie prawnym zawód położnej jest zdefiniowany jako opieka położniczo-ginekologiczna nad kobietą¹, co pomija grupę mężczyzn, w tym mężczyzn transpłciowych. Obecnie mężczyźni, w tym mężczyźni transpłciowi, są także wykluczeni z możliwości wyboru położnej POZ², co stanowi nie tylko naruszenie zasad równości, ale także ogranicza dostęp do adekwatnej opieki medycznej.

Pierwszym i najważniejszym argumentem jest kwestia równości i niedyskryminacji. Obecne przepisy wydają się dyskryminować na podstawie płci, co stoi w sprzeczności z zasadami równego traktowania wszystkich obywateli, zakorzenionymi w polskim porządku prawnym oraz przepisach Unii Europejskiej. Każdy obywatel, niezależnie od swojej płci biologicznej czy tożsamości płciowej, powinien mieć równy dostęp do usług zdrowotnych, w tym do wyboru położnej POZ.

Następnie, należy zwrócić uwagę na specyficzne potrzeby medyczne mężczyzn transpłciowych. Mężczyźni transpłciowi mogą zachodzić w ciążę i wymagają odpowiedniej opieki położniczej. Obecne regulacje prawne nie przewidują takiej możliwości, co prowadzi do sytuacji, w której ta grupa osób zostaje pozbawiona dostępu do specjalistycznej opieki.

Zagraniczne badania wskazują, że biorąc pod uwagę negatywne i traumatyczne doświadczenia wielu osób transpłciowych i niebinarnych podczas uzyskiwania dostępu do opieki, wiele z nich unika niezbędnej opieki medycznej³. Dostosowanie przepisów do rzeczywistości, w której mężczyźni transpłciowi również mogą być w ciąży, jest nie tylko kwestią medyczną, ale przede wszystkim humanitarną.

Zmiany społeczne i medyczne, jakie zachodzą na przestrzeni ostatnich lat, wymagają elastyczności i adaptacji przepisów prawa. Obecne rozumienie płci i tożsamości płciowej ewoluuje, a prawodawstwo powinno odzwierciedlać te zmiany, by zapewnić wszystkim odpowiednią opiekę

¹ art. 5 ust. 1 pkt. 1 i 12 ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. 2011 Nr 174 poz. 1039, z późn. zm.)

² załącznik nr 2 rozdział B ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. 2019 poz. 2335)

³ James S, Herman J, Rankin S, Keisling M, Mottet L, Anafi M. The Report of the 2015 U.S. Transgender Survey. Opublikowany online 2016. Dostęp 3 lutego 2024.

<https://transequality.org/sites/default/files/docs/usts/USTS-Full-Report-Dec17.pdf>

zdrowotną. Nie dostosowanie się do tych zmian prowadzi do marginalizacji pewnych grup społecznych, co jest niezgodne z duchem postępu i równości.

Warto również zwrócić uwagę na standardy międzynarodowe dotyczące opieki zdrowotnej dla osób transpłciowych. Polska, jako członek społeczności międzynarodowej, powinna dostosować swoje prawo do tych standardów, zapewniając tym samym równy dostęp do opieki zdrowotnej dla wszystkich obywateli.

Przykłady z innych krajów, gdzie mężczyźni transpłciowi mają dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, mogą służyć jako wzór do naśladowania⁴. Wprowadzenie podobnych rozwiązań w Polsce nie tylko podniesie standard opieki zdrowotnej, ale także świadczy o otwartości i gotowości do adaptacji do zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Na koniec, istotne jest podkreślenie potrzeby edukacji i podnoszenia świadomości społecznej na temat potrzeb zdrowotnych osób transpłciowych, w tym mężczyzn transpłciowych. Zmiana przepisów powinna iść w parze z działaniami edukacyjnymi, mającymi na celu zwiększenie wiedzy i empatii w społeczeństwie.

Podsumowując, apeluje o niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do zmiany przepisów dotyczących zawodu położnej, tak by uwzględniały one potrzeby i prawa wszystkich obywateli, w tym mężczyzn transpłciowych. Jest to krok w kierunku bardziej sprawiedliwego, równego i inkluzywnego społeczeństwa.

Wyrażam zgodę na ujawnienie moich danych osobowych.

Z wyrazami szacunku i nadziei,

Adam Dobrawy

⁴ Ferrando CA. Gynecologic Care of Transgender and Gender-Diverse People. *Obstet Gynecol.* 2024 Feb 1;143(2):243-255. doi: 10.1097/AOG.0000000000005440. Epub 2023 Nov 15. PMID: 37963404; online: <https://www.contemporaryobgyn.net/view/gynecologic-care-considerations-for-transmasculine-people>